7. Колос В.М. Баскетбол: теорія і практика / В.М. Колос. – Мінськ.: Полімія, 1988. – 167 с.
8. Круцевич Т.Ю. Теорія та методика фізичного виховання: підручник для студ. вищ. навч. закл. фіз. вих. і спорту: в 2 т. / ред. Т.Ю. Круцевич. – Київ: Олімпійська література, 2008. – Т. 1: Загальні основи теорії і методики фіз. вих. – 392 с.; Т. 2: Методика фіз. вих. різн. груп населення. – 368 с.
9. Кузін В.В., Полієвський С.А. Баскетбол: Початковий етап навчання / В.В. Кузін, С.А. Полієвський. – М.: Фізкультура і спорт, 1999. – 133с.

References

1. Artemenko T. (2010) The selection of basketball players at the initial training stage. Dis. Cand. sciences in physical vosp. and sports: 24.00.01 / T.G. Artemenko; NUFVSU. – Kiev. - 236 p. 2. Ashmarin B. (1978) Theory and methodology of pedagogical research in physical education / B.A. Ashmarin. - M.: FiS. - 223 p.
3. Babushkin V. (1976) Techno-tactical training of young basketball players / V.Z. Grandmother. - K.: Health.
4. Bezmylov M. (2016) The system of preparation of sports reserve and selection of basketball players in Lithuania / MM Bezmylov, EV Murzin // Science in Olympus. sports. - № 2. - P. 32-38.
5. Bozhenar V. (1984) Optimization of the system for preparing the portable reserves in basketball / V. Bozhenar, V. Koryagin // Scientific and Sports Bulletin. No. 4. - S. 9-12.
6. Botchariev T. (1990) Features of speed-strength preparedness of qualified basketball players of different game roles / T. B. Botchariev: Avtoref. dis. Cand. ped sciences. M. - 24 p.
7. Kolos V. (1988) Basketball: theory and practice / V.M. Ear. - Minsk: Polymia. - 167 p.
8. Kutsevich T. (2008) Theory and methodology of physical education: a textbook for students. higher. teach. closed Phys. outgoing call and sports: in 2 volumes / ed. T.Yu. Krutsevich. - Kyiv: Olympic Literature. - Vol. 1: General principles of the theory and methodology of phys. outgoing call - 392 sec.; Volume 2: Methods of Phys. outgoing call different population groups. - 368 p.
9. Kuzin V. Polyevsky S. (1999) Basketball: The Beginning Stage of Training / V.V. Kuzin, S.A. Polyevsky. - M.: Physical Education and Spor. - 133p.

DOI 10.31392/NPU-nc.series15.2020.2(122).13

УДК 796.011.3:378

Жамардїй В.О.

кандидат педагогічних наук, доцент

Українська медична стоматологічна академія, м. Полтава

РЕАЛІЗАЦІЯ І ВПРОВАДЖЕННЯ ТЕХНОЛОГІЧНОГО БЛОКУ МЕТОДИЧНОЇ СИСТЕМИ ЗАСТОСУВАННЯ ФІТНЕС-ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ

Зміст статті полягає у реалізації та впровадженні технологічного блоку методичної системи застосування фітнес-технологій в освітньому процесі з фізичного виховання студентів. Досліджено, що формування технологічного блоку методичної системи передбачає діагностику стану здоров'я студентів, фізичного розвитку та фізичної підготовленості до фізичних навантажень під час занять фітнес-технологіями. Визначено, що формування технологічного блоку методичної системи певною мірою залежить від рівня рухової активності студентів. З'ясовано, що при формуванні технологічного блоку методичної системи самостійні заняття мають важливе місце у системі фізичного вдосконалення студентів. Це можуть бути комплекси фізичних вправ вдома, на свіжому повітрі, під час відпочинку, ранкова гігієнічна гімнастика, оздоровча ходьба і біг, лижні прогулянки, катання на ковзанах та велосипеді, заняття на тренажерах, спортивні ігри за місцем проживання, туристичні походи й екскурсії, мандри в гори, інші міста та країни тощо. Упровадження методичної системи у технологічному блоці передбачає також активізацію естетичного виховання до формування постави, статури, краси свого фізичного вигляду завдяки заняттям фітнес-технологіями.

Ключові слова: *методична система, студенти, технологічний блок, фізичне виховання, фітнес-технології.*

Жамардїй В.А. Реализация и внедрение технологического блока методической системы применения фитнес-технологий в образовательном процессе по физическому воспитанию студентов.

Содержание статьи заключается в реализации и внедрении технологического блока методической системы применения фитнес-технологий в образовательном процессе по физическому воспитанию студентов. Доказано, что формирование технологического блока методической системы предполагает диагностику состояния здоровья студентов, физического развития и физической подготовленности к физическим нагрузкам во время занятий фитнес-технологиями. Выяснено, что при формировании технологического блока методической системы самостоятельные занятия имеют важное место в системе физического совершенствования студентов. Это могут быть комплексы физических упражнений дома, на свежем воздухе, во время отдыха, утренней гигиенической гимнастики, оздоровительная ходьба и бег, лыжные прогулки, катание на коньках и велосипеде, занятия на тренажерах, спортивные игры по месту жительства, туристические походы и экскурсии, путешествия в горы, другие города и страны и тому подобное. Внедрение методической системы в технологическом блоке предусматривает также активизацию эстетического воспитания к формированию осанки, телосложения, красоты своего физического облика благодаря занятиям фитнес-технологиями.

Ключевые слова: методическая система, студенты, технологический блок, физическое воспитание, фитнес-технологии.

Zhamardiy V.O. Implementation of the technological block of the methodical system of application of fitness technologies in the educational process of physical education of students.

The content of the article is to implement and implement a technological block of the methodological system of application of fitness technologies in the educational process of physical education of students. It has been researched that the formation of the technological block of the methodological system provides diagnostics of students' health status, physical development and physical fitness during exercise of fitness technologies. It is determined that the formation of the technological block of the methodological system depends to a certain extent on the level of motor activity of students. Motor activity is one of the factors that determine the level of metabolic processes in the body and the state of its bone, muscle, and cardiovascular and respiratory systems. Accordingly, the distribution of students by the level of physical activity is quite promising, but from a practical point of view, it is a direction that is difficult to implement during the exercise of fitness technologies in the educational process of physical education. It was found out that the formation of the technological block of the methodological system should take into account that self-study should occupy an important place in the system of physical improvement of students. These can be complexes of exercise at home, in the open air, during rest, morning hygienic gymnastics, wellness walking and jogging, skiing, ice skating and cycling, training on simulators, sports games at the place of residence, hiking and excursions, traveling to mountains, other cities and countries, etc. The introduction of the methodological system in the technological block also implies the activation of aesthetic education to the formation of posture, physique, beauty of its physical appearance through training of fitness technologies.

Key words: methodical system, students, technological block, physical education, fitness technologies.

Постановка проблеми та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Технологічний блок методичної системи застосування фітнес-технологій охоплює засоби, форми і методи навчання, що використовуються в освітньому процесі з фізичного виховання та передбачає оволодіння студентами знаннями, вміннями і навичками, які формують комунікативні, організаторські й управлінські компетентності у сфері фізкультурно-оздоровчої діяльності. Враховуючи зміни, які відбуваються в останні роки в системі фізичного виховання студентів та упровадження різних фізкультурно-оздоровчих засобів в освітньому процесі ЗВО нами вибудовано технологічний блок методичної системи застосування фітнес-технологій, який передбачає:

1) спрямування мети, завдань, принципів і методів освітнього процесу з фізичного виховання на розвиток освіченості, самостійності, ініціативності, набуття теоретичних знань, формування практичних умінь і навичок, розвиток фізичних якостей, підвищення рівня фізичної підготовленості та працездатності з урахуванням всебічного та гармонійного розвитку особистості студента;

2) формування здоров'я, здорового способу життя, високого рівня фізичної підготовленості та працездатності, функціональних можливостей студентів засобами фітнес-технологій;

3) розвиток особистості студента в умовах функціонування системи фізичного виховання шляхом удосконалення змісту засобів, методів і форм організації освітнього процесу та фізкультурно-оздоровчої діяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. В останні роки з'явилася значна кількість досліджень щодо застосування інноваційних технологій в освітньому процесі з фізичного виховання студентів, але потребує впровадження у закладах вищої педагогічної освіти методична система застосування фітнес-технологій, яка складається з цільового, змістово-організаційного, технологічного та контрольного-діагностичного блоків.

Формування мети роботи. Мета статті полягає в реалізації та впровадженні технологічного блоку методичної системи застосування фітнес-технологій в освітньому процесі з фізичного виховання студентів.

Виклад основного матеріалу дослідження. Технологічний блок був спрямований на реалізацію мотиваційно-ціннісного ставлення студентів до занять фітнес-технологіями та досягнення поставлених завдань фізичного виховання студентів чотирма шляхами, а саме: 1) особистісно-орієнтованим вибором студентами виду фітнес-технологій для занять як в освітньому процесі з фізичного виховання, так і у позанавчальній фізкультурно-оздоровчій діяльності; 2) формуванням фізкультурно орієнтованих потреб, інтересів, цілей, ціннісних орієнтацій і переконань особистісного, групового та суспільного характеру; 3) діагностикою стану здоров'я студентів, фізичного розвитку та фізичної підготовленості до фізичних навантажень під час занять фітнес-технологіями; 4) активізації естетичного виховання до формування постави, статури, краси свого фізичного вигляду завдяки заняттям фітнес-технологіями.

Формування технологічного блоку методичної системи застосування фітнес-технологій у фізичному вихованні передбачає діагностику стану здоров'я студентів, фізичного розвитку та фізичної підготовленості до фізичних навантажень під час занять фітнес-технологіями. Наразі в Україні не існує чітких офіційних вимог до фізичної підготовки фахівця з вищою освітою, формування його у ЗВО повинне базуватися на передумовах і джерелах, які відповідали б критерію культури і сприяли формуванню і корекції рухової активності та потреби в ній у студентів [14, с. 19]. При цьому фітнес-технології забезпечують сприятливі умови для оптимального функціонування всього організму, а не лише м'язової системи. Добираючи фітнес-технології, дозуючи при їх застосуванні навантаження, залежно від фізичного стану, можна цілеспрямовано впливати на організм, змінювати його певні функції, відновлюючи ушкоджені системи. Поступово зростаючі дозовані фізичні навантаження забезпечують загальну тренуваність організму, що є основою покращання загального фізичного стану та працездатності студентів [1]. Під впливом систематичних занять фітнес-технологіями в організмі відбуваються зміни, які приводять до своєрідної перебудови органів і систем унаслідок ліквідації фізіологічних порушень і

нормалізації патологічно змінених функцій [11].

При цьому стан здоров'я студентів розглядається як одна із найактуальніших проблем розвитку суспільства, оскільки у процесі навчання відбувається адаптація до комплексу чинників, специфічних для вищої школи [2, 11]. Наразі дійсний рівень психофізичної підготовленості випускників ЗВО України не відповідає сучасним вимогам професійної діяльності та життєздатності [3, 15].

Застосування фітнес-технологій у процесі фізичного виховання студентів у ЗВО сприяє гармонізації тілесно-духовної єдності, забезпечує формування таких загальнолюдських цінностей, як здоров'я, фізичне і психічне благополуччя, фізична досконалість студентської молоді. Розуміння фізичної культури особистості студента як цінності може стати дієвим чинником формування резервів різних видів фізкультурно-оздоровчої активності, формування прогресивних тенденцій у розвитку громадської думки і потреб в опануванні цінностей фізичної культури, як виду культури сучасної особистості [8].

Формування технологічного блоку методичної системи застосування фітнес-технологій певною мірою залежить від рівня рухової активності студентів. Рухова активність належить до чинників, які визначають рівень обмінних процесів в організмі і стан його кісткової, м'язової і серцево-судинної та дихальної систем. Відповідно розподіл студентів за рівнем рухової активності є досить перспективним, але з практичної сторони – це напрямок, який важко реалізувати під час занять фітнес-технологіями в освітньому процесі з фізичного виховання [9]. Тому розподіл студентів за рівнем розвитку функціональних систем, що забезпечують окремі сторони рухової діяльності студентів, є виправданим і саме він має місце під час застосування фітнес-технологій із застосування диференційованого підходу [5]. Окрім того, створюючи методичну систему слід враховувати, що фізична підготовка студентів із різних регіонів має відмінності у спрямованості й обсязі застосування фізичних вправ і комплектування навчальних груп, що важливо врахувати під час застосування фітнес-технологій. Натомість практика організації навчального процесу з фізичного виховання студентської молоді показує, що сьогодні не варто розраховувати на суттєве збільшення кількості навчальних годин, виділених на оволодіння студентами високим рівнем фізичної підготовленості. Тому необхідно розглядати фізкультурно-оздоровчу діяльність та самостійні заняття студентів як додаткову рухову активність, яка сприятиме підвищенню загального обсягу фізичного навантаження з метою зміцнення здоров'я та підвищення рівня фізичного розвитку і фізичної підготовленості студентської молоді [2, 6].

Визначення фізичних навантажень у ЗВО базується в основному на використанні середнього рівня нормативів, при цьому не враховується індивідуальна варіабельність функціональних показників. Індивідуальні особливості біологічного формування організму, адаптація його до середовища потребують застосування фітнес-технологій, адекватно адаптованих до можливостей організму студентів. Знання чинників, які обумовлюють ефективність діяльності студента, має суттєве значення для викладача під час оцінювання можливостей особистості та прогнозуванні її успіхів із фізичної підготовки. Застосування фізкультурно-оздоровчих засобів повинно відповідати віковим, статевим особливостям та індивідуальному рівню фізичної підготовленості й адаптаційним можливостям організму студента [7, с. 301].

При формуванні технологічного блоку методичної системи застосування фітнес-технологій слід урахувати, що самостійні заняття мають зайняти важливе місце у системі фізичного вдосконалення студентів. Це можуть бути комплекси фізичних вправ вдома, на свіжому повітрі, під час відпочинку, ранкова гігієнічна гімнастика, оздоровча ходьба і біг, лижні прогулянки, катання на ковзанах і велосипеді, заняття на тренажерах, спортивні ігри за місцем проживання, туристичні походи й екскурсії, мандри в гори, інші міста та країни тощо. Найбільшого рівня ефективності оздоровчого тренування можна досягти за умови використання базових методичних принципів (поступовості та безперервності фізичного навантаження, адекватності фізичного навантаження рівню здоров'я, цілеспрямованості засобів оздоровчого тренування, ритмічності застосування засобів різної спрямованості), а також такого співвідношення затрат часу на розвиток фізичних якостей: на загальну витривалість виділяється 50–60 % усього часу, на силу та силову витривалість – 15–20 %, на швидкість і швидкісну витривалість – до 10 %, на гнучкість – 5–10 %, на спритність 10–15 % від загального часу занять [10].

Під час занять фітнес-технологіями викладач має у процесі фізичного вдосконалення студентів дотримуватися встановлених норм фізичних навантажень залежно від рівня їх соматичного здоров'я, а саме: 1) для низького рівня: інтенсивність занять 40–50 % від максимально допустимої ЧСС; 2) для середнього рівня: інтенсивність занять 56–66 % від максимальної ЧСС; 3) для високого рівня: інтенсивність занять 70–80 % від максимально допустимої ЧСС [10]. Вся стратегія застосування фітнес-технологій у фізичному вихованні студентів має базуватися на новій парадигмі здоров'я, збагаченій фундаментальними знаннями у галузі біології та фізіології здоров'я, фізіології спорту, на встановленні причинно-наслідкових зв'язків між звичайною руховою активністю, розумовою працездатністю і здоров'ям із урахуванням психологічних рис студента. При цьому розвивається і формується організм студента (фізичний статус), його розум і здатність до мислення (інтелектуальний компонент), морально-етичні установки (моральний компонент), вміння контролювати емоції (емоційний компонент), спроможність адаптовуватися до умов життя і праці (компонент соціального статусу) [6]. Вирішення всіх цих проблем певною мірою залежить від підвищення фізичної активності студентів під час занять фітнес-технологіями, важлива також боротьба зі шкідливими звичками, дотримання правильного харчування, обґрунтованого режиму навчання, праці та відпочинку тощо.

Упровадження методичної системи застосування фітнес-технологій у технологічному блоці передбачає також активізацію естетичного виховання до формування постави, статури, краси свого фізичного вигляду завдяки заняттям фітнес-технологіями. Якісно нова стадія осмислення суті застосування фітнес-технологій у фізичному вихованні студентів пов'язана з їх впливом на духовну сферу людини як дієвий засіб інтелектуального, морального, естетичного виховання. При цьому важливим аргументом на користь значущості фітнес-технологій для всебічного розвитку студента може стати осмислення ціннісного їх потенціалу [8]. У той же час педагогічний досвід показує, якщо фітнес-технології будуть «замкнуті» лише на руховій діяльності і цілеспрямовано не впливатимуть на духовний розвиток і чуттєву сферу студентів, то

вони разом із позитивними моральними якостями можуть формувати асоціальну поведінку й егоїстичні спрямування особистості. Переважання тілесного компонента у змісті фітнес-технологій може призвести до деформації цінностей фізичного виховання, внаслідок чого фізичне виховання втрачає риси гуманістичної спрямованості педагогічного процесу, його загальнокультурну та моральну змістовність [2, 3, 7, 8, 11, 15 та ін.].

Аналіз ситуації, що склалася в процесі фізичного виховання, ставить на перший план протиріччя між інтелектуалізацією і гуманізацією утворення і низьким загальнокультурним, естетичним і освітнім рівнем фізичного виховання у ЗВО, яке покликане формувати одну з базових культур майбутнього фахівця – фізичну культуру особистості [3, 8, 11, 14 та ін.]. Незважаючи на наявний багатий арсенал засобів, методів і форм застосування фітнес-технологій, цього недостатньо для формування фізичної культури особистості, найважливішими компонентами якої є світогляд, цінності, потребнісно-мотиваційна сфера, широта і глибина знань у галузі фізичної культури і спорту, а головне – діяльнісний аспект реалізації всієї сукупності фізкультурних цінностей.

У програмах із фізичного виховання для ЗВО та НМК кафедр фізичного виховання все більш важливе місце займають компоненти, спрямовані на формування культури особистості, здорового способу життя, розвиток мотивації до підвищення рухової активності та занять фізкультурно-оздоровчою діяльністю, простежується перспектива освітньої спрямованості в організації фізичного виховання студентів. При цьому перевага часто віддається фітнес-технологіям, що заміщають традиційну, урочну форму організації занять. Підкреслюється важливість залучення студентів до участі в фізкультурно-оздоровчих заходах, самостійних занять фітнес-технологіями [4, 7, 14 та ін.]. Тому основна увага під час занять фітнес-технологіями має спрямовуватися не на розвиток фізичних якостей і виховання моторних умінь і навичок, а акцентуватися на опануванні знань і умінь самовиховання необхідних естетичних, організаторських рис і фізкультурно-оздоровчих якостей та навичок. При цьому слід опиратися на те положення, що виховує не сама по собі фізкультурно-оздоровча та спортивна діяльність, а насамперед взаємовідносини, в які вступають студенти у процесі цієї діяльності [7, с. 293].

Систему навчальних і позанавчальних занять із фізичного виховання необхідно будувати таким чином, щоб гармонійний фізичний розвиток, пропорційна статура, добре розвинені фізичні якості, пластична свобода, здоров'я стали необхідною умовою зовнішньої і внутрішньої краси особистості студента. Дані компоненти створюють базу для розвитку естетичного смаку, є джерелом естетичного задоволення, насолоди і розуміння прекрасного у процесі занять із фізичного виховання, що в цілому дуже приваблює студентську молодь [7, с. 293–294].

Зміст фізкультурно-оздоровчої діяльності має бути продовженням освітнього процесу з фізичного виховання. При цьому можна змінити саму форму застосування фітнес-технологій, але необхідно враховувати принцип добровільної участі студентів. Важливим засобом формування мотиваційно-ціннісного ставлення студентів до занять фітнес-технологіями є естетичне виховання, як одна з форм вияву культури, гуманності у відносинах між студентами та викладачами. Проблема розвитку студента у взаємодії фізичного й естетичного виховання в культурологічному аспекті формує особистість студента [12]. Одним із компонентів фізичної краси виступає фізична підготовленість, яка має позитивний вплив на емоційну сферу студента. У процесі занять фітнес-технологіями розвиваються фізичні якості, які складають фундамент для виконання легких, граціозних, вишуканих рухів, що в цілому відповідає естетичній характеристиці фізичних вправ. Естетичним аспектом у фізичному вихованні виступає тілесна краса, яка пов'язується з якісною ознакою різних типів тілобудови та рухової діяльності. Тому ознаки естетичного виховання у процесі занять фізичними вправами та спортом можуть бути зовнішніми та внутрішніми [7, с. 297].

Красиво розвинене тіло, легкі, правильні, красиві рухи – предмет загального естетичного інтересу. Гармонійне поєднання краси тіла, поз, жестів, краси рухів визначає зовнішню фізичну красу студента, яка певною мірою залежить від його внутрішнього стану, рівня його інтересів і активності. Під внутрішньою красою слід розуміти духовний світ студента, його прагнення й помисли. Виявом краси під час виконання фізичних вправ виступає єдність зовнішнього і внутрішнього, їх гармонія. Зовнішні ознаки фізичної краси проглядаються в красі тіла та красі рухів [12, с. 160].

Краса тіла характеризується правильною поставою, стрункістю, підтягнутістю, пропорційністю тілобудови. Сукупність цих ознак має певні естетичні цінності для особистості студента, тому що саме вони складають підґрунтя для естетичних виявів в умовах суспільного життя. Краса рухів отожднюється з їх точністю, економічністю, легкістю, ритмічністю, вишуканістю. Добре розвинені фізичні якості складають базу для вияву високого рівня функціональних та адаптивних можливостей особистості, характеризуючи цим стан фізичного розвитку [7, с. 296].

Правильно підібрані фітнес-технології за особистісно-орієнтованим вибором студентів формують фізичну красу, виступають джерелом м'язової насолоди, естетичних смаків, естетичного ставлення до фізкультурно-оздоровчої діяльності. Виховання витонченості, виразності, ритмічності, пропорційності, плавності через рух – завдання складне, оскільки рухи людини – сфера не тільки естетична, але й етична. Рухи є вираженням ставлення студента до світу. Виховання естетики рухів паралельно впливає на внутрішній та духовний світ особистості студента. Тому фізичні вправи повинні мати не тільки естетичні ознаки (технічність, легкість, виразність і таке інше), а ще й естетичну якісну структуру (хореографічну, танцювальну, музично-ритмічну, художню тощо) [12, с. 160]. З естетичної точки зору студент є певним організмом і нерозривним сполученням його духовно-естетичної, тілесно-естетичної і зовнішньої художньо-виразної сутності, яке найповніше втілюється у всебічному розвитку особистості [13, с. 10]. Тому продуктом взаємодії фізичного й естетичного виховання може бути ритмічний розвиток особистості, відчуття часу, простору, точності м'язових зусиль, стану постави тощо. Саме ритм є природною духовною та тілесною сутністю людини. Він пов'язаний із музикою, яка впливає на емоції людини. Цілеспрямований розвиток відчуття ритму буде сприяти вихованню як естетичних, так і фізичних якостей особистості [13, с. 11].

У той же час естетичний стан постави залежить від правильного положення тіла у просторі, часі та рухової підготовки, які створюють передумови для більш швидкого засвоєння естетичних параметрів зовнішньої, тілесної краси людини. Нормальна постава складає фундамент для вияву особистістю краси свого фізичного вигляду у взаємодії ритмічної музики різного характеру та раціонального м'язового розташування окремих частин тіла у просторовому полі [12, с. 161].

Висновки і перспективи подальших розвідок у даному напрямі. Методична система застосування фітнес-технологій в освітньому процесі з фізичного виховання та під час проведення фізкультурно-оздоровчих заходів має враховувати, що формування зовнішньої фізичної краси відбивається на внутрішньому духовному світі особистості. Студенти, які отримують задоволення від занять фітнес-технологіями несуть на собі яскраво виражений естетичний відбиток, виявляючи багатство рухового досвіду, вміння продемонструвати вияв фізичних якостей у відносно невимусовній формі, виявляють відповідні емоції, краще оволодівають рухами тощо. Краса рухів забезпечує засвоєння фізичної і духовної культури, слугує необхідною умовою фізкультурно-оздоровчої діяльності. Перспективи подальших розвідок у даному напрямі полягають у викладенні результатів педагогічного формувального експерименту.

Література

1. Апанасенко Г. Л. Индивидуальное здоровье : сущность, механизмы, проявления / Г. Л. Апанасенко // Физкультура в профилактике, лечении и реабилитации. – 2006. – № 1. – С. 66–69.
2. Базильчук В. Б. Організаційні засади активізації спортивно-оздоровчої діяльності студентів в умовах вищого навчального закладу : дис. ... канд. наук з фіз. вих. і спорту / В. Б. Базильчук. – Львів : ЛДІФК, 2004. – 190 с.
3. Блавт О. З. Інформативні показники рівня фізичного здоров'я та фізичної підготовленості студентів ВНЗ / О. З. Блавт // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – 2012. – № 11. – С. 14–19.
4. Виноградов П. А. Основы физической культуры и здорового образа жизни : Учеб. пособие / П. А. Виноградов, А. П. Душанин, В. И. Жолдак. – М. : Советский спорт, 1996. – 592 с.
5. Гилязитдинов Д. М. Взаимосвязь вуза и внешних факторов формирования физического здоровья студентов / Д. М. Гилязитдинов, Б. Г. Ачкурин // Теория и практика физической культуры. – № 1. – 1996. – С. 12–13.
6. Грибан Г. П., Тимошенко О. В., Гошко А. М., Скорий О. С. Педагогічне конструювання та проектування фізкультурно-оздоровчого процесу студентів в умовах модернізації системи фізичного виховання / Г. П. Грибан, О. В. Тимошенко, А. М. Гошко, О. С. Скорий // Науковий часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова. – Серія № 15. – Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт) : зб. наукових праць / за ред. О. В. Тимошенка. – К. : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2017. – Вип. 4 (85) 17. – С. 35–39.
7. Грибан Г. П. Фізичне виховання студентів аграрних вищих навчальних закладів : монографія. – Житомир : Вив-во «Рута», 2012. – 514 с.
8. Лубышева Л. И. Концепция физкультурного воспитания : методология развития и технология реализации / Л. И. Лубышева // Физическая культура : воспитание, образование, тренировка. – 1996. – № 1. – С. 5–11.
9. Мурахов И. В. Резервы морфофункциональной организации человека и развитие их в условиях спортивной тренировки / И. В. Мурахов // Социально-биологические проблемы физической культуры и спорта / под ред. М. М. Бака, В. С. Бойко, С. С. Гурвича и др. – К. : Здоров'я, 1983. – С. 140–141.
10. Пильненький В. В. Організаційно-методичні основи оздоровчого тренування студентів з низьким рівнем соматичного здоров'я : автореф. дис. канд. ... з фіз. вих. і спорту : 24.00.02 / В. В. Пильненький. – Львів : ЛДІФК, 2006. – 22 с.
11. Присяжнюк С. І. Фізичне виховання : навч. посібник / С. І. Присяжнюк. – К. : Центр навчальної літератури, 2008. – 504 с.
12. Ротерс Т. Т. Естетичне виховання школярів на уроках фізичної культури / Т. Т. Ротерс // Фізична культура, спорт та здоров'я нації : зб. наук. праць. – Вінниця, 2006. – С. 159–162.
13. Ротерс Т. Т. Методологічні засади взаємодії фізичного та естетичного виховання в процесі розвитку особистості / Т. Т. Ротерс // Молода спортивна наука України : зб. наук. праць з галузі фізичної культури та спорту. – Вип. 7. – Львів : НВФ «Українські технології», 2003. – Т. 3. – С. 9–11.
14. Ткаченко П. П. Методика розвитку силових якостей студентів засобами гирьового спорту у процесі фізичного виховання : дисерт. канд. пед. наук. – К., 2017. – 286 с.
15. Zhamardiy V., Shkola O., Tolchieva H., Saienko V. Fitness technologies in the system of physical qualities development by young students // Journal of Physical Education and Sport. – Vol 20 (1), Art 19. – pp. 142–149, 2020.

Reference

1. Apanasenko H. L. (2006). "Individual health : essence, mechanisms, manifestations // Physical education in prevention, treatment and rehabilitation". P. 66–69.
2. Bazylchuk V. B. (2004). "Organizational principles of activation of students' sports and wellness activity in the conditions of higher education : diss. ... cand. sciences in physical education and sports". Lviv. 190 p.
3. Blavt O. Z. (2012). "Informative indicators of the level of physical health and physical fitness of university students // Pedagogy, psychology and medical and biological problems of physical education and sports". P. 14–19.
4. Vynohradov P. A. (1996). "Fundamentals of physical culture and a healthy lifestyle : textbook. allowance". Moskva. 592 p.
5. Hyliazytdynov D. M. (1996). "The relationship of the university and external factors in the formation of students' physical health // Theory and practice of physical culture". P. 12–13.
6. Hryban H. P., Tymoshenko O. V., Hoshko A. M., Skoryi O. S. (2017). "Pedagogical design and design of the students 'cultural and health-improving process for students in the minds of the modernization system of the physical clerical // Science

chronicle NPU imeni M. P. Drahomanova. Seriya №. 15. Science-pedagogical problems of physical culture (physical culture and sport)". Kyiv. P. 35–39.

7. Hryban H. P. (2012). "Physical education of students of agricultural higher educational institutions : monograph". Zhytomyr, View of "Ruta". 514 p.

8. Lubysheva L. I. (1996). "The concept of physical education : development methodology and implementation technology // Physical culture : education, training". P. 5–11.

9. Muravov I. V. (1983). "Reserves of morphofunctional organization of a person and their development in conditions of sports training // Socio-biological problems of physical culture and sport". Kyiv. P. 140–141.

10. Pylenkyi V. V. (2006). "Organizational and methodological bases of wellness training of students with low somatic health : author. dis. cand. ... of science in physical education and sports : 24.00.02". Lviv. 22 p.

11. Prisyazhniuk S. I. (2008). "Physical education : teaching manual". Kyiv. 504 p.

12. Roters T. T. (2006). "Aesthetic education of schoolchildren in physical education lessons // Physical culture, sports and health of the nation : coll. of sciences. wash". Vinnitsa. P. 159–162.

13. Roters T. T. (2003). "Methodological principles of interaction of physical and aesthetic education in the process of personality development // Young sport science of Ukraine : coll. of sciences. works in the field of physical culture and sports". Lviv : NVF «Ukrainski tekhnolohii». P. 9–11.

14. Tkachenko P. P. (2017). "Methods of development of power qualities of students by means of weight training in the process of physical education : dis. cand. ped. sciences". Kyiv, 286 p.

15. Zhamardiy V., Shkola O., Tolchieva H., Saienko V. (2020). "Fitness technologies in the system of physical qualities development by young students // Journal of Physical Education and Sport. Vol 20 (1), Art 19 pp. 142–149".

DOI 10.31392/NPU-nc.series15.2020.2(122).14

УДК: 378.14:796.01

Копочинська Ю. В.,
кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент, завідувач кафедри фізичної терапії, ерготерапії,
ПВНЗ «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая», м. Київ
Дмитрієва Н. С.,
студент, ПВНЗ «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая», м. Київ

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ, ЕРГОТЕРАПІЇ НА ОСНОВІ СИНЕРГЕТИЧНОГО ПІДХОДУ

Метою дослідження є вивчення наукових закономірностей застосування у процесі формування професійної ідентичності фахівців з фізичної терапії, ерготерапії синергетичного підходу. Синергетичний підхід в руслі системного підходу вносить нові аспекти в методологію формування професійної ідентичності фахівців з фізичної терапії, ерготерапії, що наведені в дослідженні. Принципи синергетики обґрунтовують використання потенціалу інтерактивних методів, які активізують процеси соціальної взаємодії в колективі студентів та сприяють переходу до самонавчання. За результатами дослідження можна стверджувати, що застосування у процесі формування професійної ідентичності фахівців з фізичної терапії, ерготерапії синергетичного підходу забезпечить підвищення сприйнятливості їх до новацій, надання можливостей активного цілеспрямованого і вільного використання інформації, актуалізації внутрішніх сил і мотивів, спрямованих на особистий розвиток.

Ключові слова: професійна ідентичність, фізична терапія, ерготерапія, синергетичний підхід, професійна підготовка.

Копочинская Ю. В., Дмитриева Н. С. Формирование профессиональной идентичности будущих специалистов по физической терапии, эрготерапии на основе синергетического подхода. Целью исследования является изучение научных закономерностей применения в процессе формирования профессиональной идентичности специалистов по физической терапии, эрготерапии синергетического подхода. Синергетический подход в русле системного подхода вносит новые аспекты в методологию формирования профессиональной идентичности специалистов по физической терапии, эрготерапии, приведенные в исследовании. Принципы синергетики обосновывают использование потенциала интерактивных методов, которые активизируют процессы социального взаимодействия в коллективе студентов и способствуют переходу к самообучению. По результатам исследования можно утверждать, что применение в процессе формирования профессиональной идентичности специалистов по физической терапии, эрготерапии синергетического подхода обеспечит повышение восприимчивости их к новациям, предоставления возможностей активного целенаправленного и свободного использования информации, актуализации внутренних сил и мотивов, направленных на личностное развитие.

Ключевые слова: профессиональная идентичность, физическая терапия, эрготерапия, синергетический подход, профессиональная подготовка.

Kopochynska Y. V., Dmitriyeva N. S. Formation of professional identity of future specialists in physical therapy, ergotherapy based on a synergistic approach. The purpose of the study is to study the scientific patterns of application in the